
Delårsrapport 2 2020

Delårsrapport 2 Hjälpmedelscentrum

Hjälpmedel är en förutsättning för vård hemma och i särskilt boende.

Delårsrapport 2 2020

SAMMANFATTANDE ANALYS OCH FRAMTIDSBEDÖMNING

Sammanfattning av åtgärder och resultat

Hjälpmedelscentrum har påverkats av vårdens och omsorgens omställning till pandemin och av befolkningens återhållsamhet att kontakta vården. Det har påverkat produktion, intäkter och kostnader. Hjälpmedelscentrum har med hög tillgänglighet stöttat såväl patienter som vårdgivare med säkra arbetssätt och med hög flexibilitet.

Ett stort antal förändringar av produktionen har vidtagits för att säkra tillgången till hjälpmedel bl.a. med ökade lagernivåer av andningshjälpmedel.

Med riskanalyser och ett stort antal åtgärder har smittspridning undvikits med anpassade arbetssätt.

Det ackumulerade resultatet är 8 347 tkr. Helårsresultatet prognostiseras till 5 663 tkr med hänsyn till den stora osäkerheten som råder på grund av pandemin.

Framtidsbedömning

Folkmängden ökar samtidigt som befolkningen blir äldre. Den del som är i arbetsför ålder utvecklas inte i samma takt, vilket leder till rekryteringssvårigheter inom vård och omsorg. Med dagens sätt att arbeta kommer inte den välfärd som den nya demografin kräver kunna tillgodoses. Kraven på att fler vårdbehov klaras med egenvård, hemsjukvård och avancerad hemsjukvård ökar. Hjälpmedel är helt nödvändiga för att upprätthålla arbetsmiljön i hemmet och frigör också personal till angelägna arbetsuppgifter.

Den medicintekniska utvecklingen ger nya möjligheter och Hjälpmedelscentrums sortiment och tjänster behöver utvecklas för att stärka utvecklingen av vård i hemmet och den nära vården. Arbete pågår för att effektivisera arbetssätten och minska kostnaderna. Det sker genom att utmana traditionella arbetssätt, utgå från invånarens behov, automatisera förutsägbara arbetsuppgifter och att utveckla de digitala tjänsterna för att bli mer mobila.

Den ekonomiska utsattheten för personer med funktionsnedsättning ökar¹ samtidigt som personer med funktionsnedsättning rapporterar sämre livsvillkor än övrig befolkning. Det är vanligare att sakna kontantmarginal och ha ekonomisk kris bland dem som har en funktionsnedsättning jämfört med den övriga befolkningen². Hjälpmedelscentrum ser en risk att besparingar hos en huvudman påverkar hjälpmedelstillgången och vill rikta uppmärksamhet mot att hjälpmedelskostnaderna alltid bör ses i ett hälsoekonomiskt perspektiv, för att kostnadseffektivt säkra en god vård. Samverkan mellan kommun och region är nödvändig för en god vård och är särskilt tydligt i hjälpmedelsområdet då besparingar riskerar att öka kostnaderna hos annan huvudman samt riskerar att försämra situationen för den som lever med en funktionsnedsättning och dess närstående.

¹ Socialstyrelsen 2020 Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning - lägesrapport

² Folkhälsomyndigheten <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/halsa-i-olika-grupper/funktionsnedsattning/halsan-hos-personer-med-funktionsnedsattning/>

Delårsrapport 2 2020

INVÅNARE/PATIENTPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Målvärde	Rapporteras	Utfall
God patientnöjdhet och delaktighet	Indikator respekt och bemötande i nationell patientenkät	>90%	ÅR	Mätning september

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

Andelen utprovningar som erbjudits inom 15 dagar är 87 %, en ökning med 5,1 procentenheter jämfört med delår 2 2019. Den ökade tillgängligheten beror på en aktiv prioritering av utprovningar samt ett lägre inflöde och fler avbokningar under pandemin.

Andelen slutförda reparationer inom 5 dagar är 94,3 % en ökning med 8,7 procentenheter jämfört med delår 2 2019. Med flexibel planering har hjälpmedel lagats åtskilt från patient i entré eller utomhus.

Den totala andelen besvarade telefonsamtal har minskat med 2,2 procentenhet jämfört med delår 2 2019, trots aktiv prioritering av telefonsamtalen i kundtjänst. Hjälpmedelscentrum tillämpar ett system³ där personen kan välja att bli uppringd eller vänta kvar tills samtalet besvaras. En analys av resultatet visar att många samtal avslutats före 2 minuters väntan, om dessa exkluderas uppgår svarsfrekvensen till 96,6 %. Andelen besvarade samtal inom 6 min är 98,3 %.

Tillgänglighet delår 2, jmf samma period 2019	Delår 2 2019	Delår 2 2020	Förändring
Erbjuden utprovning inom 15 arbetsdagar	81,9 %	87 %	+ 5,1 procentenheter
Andel slutförda reparationer inom 5 arbetsdagar	85,6 %	94,3 %	+ 8,7 procentenheter
Andel besvarade telefonsamtal i kundtjänst	91,9 %	89,7 %	-2,2 procentenheter
Andel leverans av lagervaror enligt planerad leveransdag	96,2 %	96,1 %	-0,1 procentenheter

Genomförda åtgärder till följd av pandemin, maj-augusti

- Med nya arbetssätt och stärkt hygien har utprovningsrum för tyngdtäcken öppnats igen.
- Patientbesök och utprovningar har genomförts med skärpt hygien och rekommenderad skyddsutrustning enligt regionens riktlinjer. Antal medverkade vid besök har minimerats.
- Lokalerna har anpassats med skyltar och markeringar i golv samt plexiglas i kundtjänst.
- Handlingsplan har tagits fram hur väntetider motverkas, avhjälpande underhåll prioriteras före förebyggande underhåll samt att personal omfördelas. Utprovningar och bemanning av kundtjänst prioriteras före administrativa arbetsuppgifter som t ex artikelvård och studiebesök.
- Ökat antal postförsända förbrukningsmaterial till hemmet har medfört marginellt ökad kostnad.
- Verksamheten har minimerat antalet studiebesök.

³ Teletal

Delårsrapport 2 2020

Övriga åtgärder

Region Västmanland har upphandlat ett nytt telefoniavtal vilket medför att systemet för samtalsbokning byts. Det nya systemet ska möjliggöra utökade möjlighet till tillgänglighetsrapportering. Målen och mätmetod för telefontillgänglighet kommer att ses över.

Utvecklingen av digitalt stöd för egenvård med tjänstedesign har påbörjats.

Jämställdhetsperspektiv integreras i förskrivarutbildningarna.

Innovationsstödjande arbete pågår i innovationsteamet.

Vi öppnar successivt för prioriterade studiebesök. För studerande till vård- och omsorgspersonal kan studiebesök komma att ersättas med besök i skolan.

Samlad bedömning

Hjälpmedelscentrum har med hög tillgänglighet stöttat såväl patienter som vårdgivare med säkra arbetssätt, hög flexibilitet och genom aktiv prioritering.

Ett antal åtgärder har vidtagits för att patienter och befolkning tryggt ska kunna möta Hjälpmedelscentrums medarbetare.

Delårsrapport 2 2020

VERKSAMHET/PROCESSPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Målvärde	Utfall delår 2
Ökad användning av e-tjänster	Öka antalet ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster	Öka 10 %	46 %
Kortare ledtider (väntan)	Andel patienter som erbjudits tid för utprovning inom 15 arbetsdagar	80 %	87 %
"	Andel patienter som fått service/reparation slutförd inom 5 arbetsdagar	83 %	94,3 %
"	Andel besvarade telefonsamtal hos kundtjänst	95 %	89,7 %
"	Andel leveranser enligt planerad leveransdag	95 %	96,1 %
Löpande uppföljning	Produktion enligt överenskommen specifikationsplan Andel analyserade avvikelser med förbättringsförslag Uthyrningsgrad, mäts via andel hjälpmedel hos kund	90 %	5 % 92,0 %

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

Ärenden som inkommit via e-tjänster på 1177.se har ökat med 46 % jämfört med samma period 2019.

För redovisning av tillgänglighet hänvisas till invånare/patientperspektiv på sidan 3.

Produktion delår 2 jämfört med delår 2 2019

	Delår 2 2019	Delår 2 2020	Förändring %
Antal beställningar	29 599	28 341	-4,7 %
Antal returer	21 295	22 307	4,6 %
Antal arbetsordrar rekonditionering	12 131	12 277	1,2 %
Antalkonsulentremisser (utprovning)	797	710	-10,5 %
Antal arbetsordrar teknik (AU och FU)	8 190	7 103	-13,2 %
Antal kundtjänstamtal ⁵	15 108	13 286	-12,1 %
Antal hämtordrar	12 814	12 377	-3,4 %

Antalet beställningar har minskat 4,7 % jämfört med delår 2 2019 till följd av vårdens omställning till pandemin liksom befolkningens avvaktande hållning till vården. Antalet hämtordrar har minskat 3,4 %, också det en följd av pandemin.

Antal returer har ökat med 4,6 % vilket delvis kan förklaras av ökad dödlighet och att Habiliteringscentrum genomfört systematiska uppföljningar, vilket medfört att hjälpmedel för cirka 500 tkr har återlämnats.

Antalet arbetsordrar rekonditionering har ökat med 1,2 % jämfört med delår 2 2019. Det tyder på att en del av det som återlämnats inte kan återanvändas.

Antalet konsulentremisser för utprovning har minskat med 10,5 % jämfört med delår 2 2019 vilket också beror på pandemin.

⁴ Redovisning omfattar huvudhjälpmedel eller individmärkt hjälpmedel (ej tillbehör/reservdelar). Förändringar i artikelregistret kan leda till små förändringar i redovisade siffror jämfört med 2019.

⁵ Talsvar med knappval har införts, antalet telefonsamtal är inte jämförbart med 2019.

Delårsrapport 2 2020

Antalet arbetsordrar teknik har minskat med 13,2 % varav det förebyggande underhållet minskat 19 % till följd av besöksförbud och reparationerna minskat 11 % till följd av en återhållsamhet att anmäla fel på hjälpmedel, troligen på grund av rekommendation om social distans.

Kundtjänstamtalen har minskat 12,1 % jämfört med delår 2 2019. En uppföljning av telefonstatistiken med leverantören har kvalitetssäkrat utfallet. Minskningen beror på att många fler ärenden inkommer via digitala in-vägar och på pandemin.

Digitalisering

Arbetet med förbättrade arbetssätt med stöd av digital teknik pågår. Målet är att uppnå 25 % effektiviseringar i processer där GAP-analys visat stor förbättringspotential.

- Under tertialen har en mobil applikation börjat användas för lagerarbete.
- Projektet Förbättrat arbetssätt för att utjämna och automatisera arbetsfördelningen för avhjälpande och förebyggande underhåll har genomförts.
- Projektet Automatisk fakturakontroll pågår, nu inväntas Förvaltningen för digitaliserings resurssättning för genomförandefasen.
- Arbete pågår också för att skapa nationellt samarbete för att genomföra tre större förändringar.

I den webbaserade Hjälpmedelshandboken har de gemensamma bestämmelserna delats upp för att underlätta för läsaren, en åtgärd till följd av förra årets enkät om handboken till förskrivarna.

Patientenkät

Hjälpmedelskonsulenter har arbetat med åtgärder efter patientenkät 2019, bland annat har mall för utprovning och skriftligt underlag till patienten som sammanfattar resultat och planering efter en utprovning tagits fram.

Ökad hållbarhet

Hjälpmedelscentrum arbetar enligt regionens rutin för inköp av fordon och har med klimat- och miljöhänsyn i upphandlingen. De nya bilarna kör på HVO, ett 100 % förnybart och fossilfritt dieseldrivmedel.

Hjälpmedelscentrum har arbetat intensivt med miljöarbetet. Exempel på aktiviteter är komplett miljöronnd med fokus på miljöstationer, riskanalys av kemikalier och översyn av återvinningsstationen.

I arbetet med ökat cirkulärt flöde är nu allt förberett inför höstens start av återtag av utvalda försäljningsartiklar; rullstolsdyna Contur och toalettförhöjare Hi-Loo.

Forskning

I samarbete med Habiliteringscentrum, Region Sörmland och Samhällskontraktet pågår en undersökning gällande effekten av hjälpmedlet elektrodress. Dels via en korttidsstudie av FoU Södermanland, dels med en långtidsuppföljning som avslutas 2021.

Antalet uthyrda individmärkta hjälpmedel (exkl. MBH) har ökat med 3,3 % och antalet huvudhjälpmedel har ökat 2 % jämfört med delår 2 2019.

2020-09-25

Delårsrapport 2 2020

VOLYM UTHYRDA HJÄLPMEDEL DELÅR 2 EXKL. MBH⁶ JÄMFÖRT MED DELÅR 2 2019	DELÅR 2 2019	DELÅR 2 2020	FÖRÄNDRING %
Volym individmärkta hjälpmedel	58 508	60 555	3,3 %
Volym huvudhjälpmedel	74 473	76 797	2,0 %
Varav totalt regionfinansierat (individmärkt)	48 482	50 394	3,8 %
Familjeläkarenheter (Vårdval Västmanland)	32 067	33 607	4,7 %
Vårdval Västmanland (centralt konto)	8 595	8 685	1,0 %
Habiliteringscentrum	7 018	7 195	2,4 %
Övriga enheter Region Västmanland	802	907	9,9 %
Varav totalt kommuner (individmärkt)	9 854	9 842	-0,2 %
Arboga kommun	512	528	2,9 %
Fagersta kommun	421	419	-0,7 %
Hallstahammars kommun	652	649	-0,6 %
Kungsörs kommun	277	284	2,5 %
Köpings kommun	1 225	1 305	6,4 %
Norbergs kommun	184	201	9,2 %
Sala kommun	708	686	-3,1 %
Skinnskattebergs kommun	110	94	-14,5 %
Surahammars kommun	365	406	10,9 %
Västerås stad	5 400	5 270	-2,5 %

Antalet uthyrda individmärkta medicinska behandlingshjälpmedel har ökat 7,7 %. Antalet förskrivningar av individmärkta MBH har minskat med 11 % jämfört med delår 2 2019. 4 935 tillbehör/förbrukningsartiklar har levererats i jämförelse med 4 587 artiklar samma period 2019.

VOLYM UTHYRDA MBH JÄMFÖRT MED DELÅR 2 2019	DELÅR 2 2019	DELÅR 2 2020	FÖRÄNDRING %
Volym individmärkta hjälpmedel	3 764	4 055	7,7 %

Uthyrningsgraden är nu 92 % vilket är 0,4 % högre än delår 2 2019. Detta trots att lagernivåerna av vissa andnings- och omvårdnadshjälpmedel har utökats för att möta behov i samband med covid-19. Orsaken bedöms vara pågående lageroptimering.

⁶ Medicinska behandlingshjälpmedel som överfördes till Hjälpmedelscentrum 2018.

Delårsrapport 2 2020

Patientsäkerhet

61 avvikelser har registrerats i Synergi, i jämförelse med 36 avvikelser under andra tertialen 2019:

- 12 patientrelaterade avvikelser, varav 6 negativa händelser, 5 tillbud och 1 risk.
- 5 avvikelser gäller bristande rekonditionering, leverans eller hämtning av hjälpmedel.
- 4 inkomna klagomål bland annat på regelverk och formgjutna insatser.
- 1 avvikelse berör en manuellt hanterad arbetsorder.
- 22 avvikelser *till* säbo⁷ p.g.a. sen anmälan av ändrad betalare, jämfört med 16 samma period 2019.
- 8 avvikelser *till* förskrivande enhet gällande elrullstolar (bl.a. gällande förvaring och stöld).
- 4 avvikelser *till* förskrivande enhet.
- 4 avvikelser berör arbetsmiljö och redovisas under medarbetarperspektivet.
- 1 inspektion har registrerats.

144 avvikelser har registrerats i webSesam, i jämförelse med 156 under andra tertialen 2019:

- 115 avvikelser rör felaktiga leveranser av hjälpmedel/tillbehör i jämförelse med 125 andra tertialen 2019. Stor minskning gällande lagerplock men ökning gällande transport och rekonditionering.
- 10 avvikelser gällande fel från leverantören i olika produktområden.
- 2 avvikelser gällande kundtjänst.
- 1 avvikelse handhavandefel av patient.
- 1 avvikelse felaktigt lagersaldo.
- 2 avvikelser gällande utprovning är överförda till Synergi och gäller formgjutna insatser.
- 9 negativa händelser/tillbud med hjälpmedel varav 6 överförts till Synergi.
- 4 avvikelser *till* förskrivare.

Hantering har påbörjats inom en månad av samtliga avvikelser med analys och omedelbara åtgärder. Patientsäkerhetskulturen fortsätter att förbättras.

Åtgärder vidtagna till följd av avvikelser i Synergi och webSesam

- avvikelser är efter utredning anmälda till Läkemedelsverket.
- Avvikelsesamordnare har tillsammans med berörda hjälpmedelsreparatörer gått igenom avvikelser på medicinska behandlingshjälpmedel samt uppdaterat arbetssätten.
- En översyn av processen för formgjutna insatser har påbörjats. Målet är att förbättra processen.
- Arbete pågår för att förtydliga hjälpmedelshandbokens kriterier för elrullstolar.
- Logistiken arbetar med återkommande avvikelser t.ex. gällande larm, ståplattor och glidlakan.
- En översyn har påbörjats av äldre hjälpmedel som finns hos patienter.
- Återkoppling på APT om avvikelser, förslag till åtgärd och vidtagna åtgärder.

84 avvikelser har anmälts till leverantörer under andra tertialen, till exempel leveransförseningar, produktavvikelse och felleveranser i jämförelse med 154 avvikelser delår 2 2019.

⁷ Särskilt boende

2020-09-25

Delårsrapport 2 2020

Redovisning av beslut gällande hjälpmedel utanför sortiment och regelverk från 1 januari – 31 augusti

Antal beviljade beslut utanför sortiment och regelverk	Kostnad kr
Roterbar vårdsäng Rotobed el	Inköpt 2019 med delad finansieringsrisk
Ståhjälpmedel R82 Meerkat	19 700
Skyddshjälm Ribcap	1 973
Innowalk, 2 ärenden	2 x 290 000 med delad finansieringsrisk
Påhängshjul till rullstol Freewheel, utanför regelverk	5 755
Förflyttningshjälpmedel Sara Stedy, 2 ärenden	2 x 12 850
Rullstol Kelvin	Inköpt före 2020
Tyngdkrage, 2 ärenden	2 x 700
Våg till taklyft	13 286
Kylväst/-keps, 2 ärenden utanför regelverk	2 x 4 200

14 ärenden utanför sortiment och regelverk har beviljats varav 3 med delad finansieringsrisk. 5 ärenden har avslagits.

Genomförda åtgärder till följd av pandemin, maj-augusti

- Förskrivarutbildningar har till stor del genomförts enligt plan med åtgärder för att hålla distans. Då det bedömts möjligt har deltagande online via Teams erbjudits.
- Städning av lokaler har förstärkts och följts upp.
- Interna möten har hållits i större lokal eller på distans via Teams.
- En del utprovningar har genomförts på alternativa sätt, t ex rådgivning på telefon, iordningsställt hjälpmedel till förskrivare, utprovning med enbart hjälpmedelskonsulent samt digitalt på distans.
- Det förebyggande underhållet har startats i alla områden, skyddsutrustning används och tekniker tillämpar basala hygienrutiner.

Övriga åtgärder

Projekt Förbättrat arbetssätt med stöd av digital teknik fortgår.

Mall för utprovning och skriftligt underlag till patienten som sammanfattar resultat och planering efter en utprovning kommer att implementeras hösten 2020.

Vecka 41 börjar återtag och rekonditionering av rullstolsdyna Contur och toalettförhöjare Hi-Loo.

Återtagandet kommer följas upp och utvärderas under våren 2021.

Samlad bedömning

Med ett stort antal åtgärder och med personal som samarbetar och är flexibel har verksamheten vidmakthållits trots pandemin. Verksamheten har lyckats leverera hjälpmedel utifrån de behov som funnits samtidigt som förbättringsarbetet vidmakthållits. En plan finns för hur en anhopning av vårdbehov ska kunna mötas.

Delårsrapport 2 2020

MEDARBETARPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Målvärde	Utfall 2020
HMC ska vara en attraktiv arbetsgivare	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	Öka (83,3 år 2019)	Mätning i oktober
"	Sjukfrånvaro	≤6 %	6,2 %
"	Personalrörlighet totalt	≤8,5 %	År
Löpande uppföljning	Antal rehabiliteringsärenden Antal arbetsmiljöavvikelser totalt Antal, specifika arbetsmiljöavvikelser (stickskador, hot/våld)		14 5 0 / 1

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

Den totala sjukfrånvaron har ökat 0,5 % jämfört med delår 2 2019 vilket helt förklaras av sjukskrivning i samband med symtom på övre luftvägsinfektion. Ingen medarbetare har blivit smittad av covid-19 på arbetet och inga avvikelser finns rapporterade till följd av covid-19.

Sjukfrånvaro % ack (1 månads släp, inget vid årsbokslut)

	Delår 2 2019	Delår 2 2020
Total sjukfrånvaro	5,7	6,2
-Varav korttidssjukfrånvaro dag 1-24	3,0	3,5
-varav långtidssjukfrånvaro	36,3	23,6
Män	5,8	4,7
Kvinnor	5,6	7,6
Anställda -29 år	7,1	10,8
Anställda 30-49 år	4,2	5,8
Anställda 50 år -	6	5,4

Antalet rehabiliteringsärenden har ökat till följd av att medarbetare sjukskrivits vid symtom som kan tyda på covid-19. 12 av 14 rehabiliteringsärenden har avslutats under året.

Arbetsmiljöavvikelser ack (1 månads släp, inget vid årsbokslut)

	Delår 2 2019	Delår 2 2020
Antal negativ händelse/olycka	5	3
Antal tillbud	9	1
Antal risk/iakttagelse	1	1
Totalt antal	15	5
- varav hot och våld	2	1
- varav stickskada	0	0

Brandsäkerheten har förbättrats med nya utrymningsområden utrymningsplaner och genomgång av brandskydd på arbetsplatsträffar. En brandövning har genomförts som visade att medarbetarna är välorganiserade och har god kännedom om åtgärder vid brand med efterföljande utrymning samt att medvetenheten i personalgruppen ökat om åtgärder vid brand. Det finns en hög kännedom om riskbild och medarbetarna har genom tidigare övningar tillskansat sig sådan erfarenhet att man nu är mogen att överta ansvaret för utrymningsövningar i egen regi.

Kompetensförsörjningsplanen har uppdaterats och anpassats till Regionens nya modell.

Delårsrapport 2 2020

Genomförda åtgärder till följd av pandemin maj-augusti

- Följsamheten till basala hygienrutiner följs kontinuerligt.
- Riskanalyser genomförs kontinuerligt och åtgärder vidtas vid behov.
- Flera kompetensutvecklingar har inte kunnat genomföras och en omplanering av dessa pågår.
- Ytterligare skyddsutrustning har införskaffats.
- Personalrum och fikaplatser har glesats ut samt utrustats med plexiglas.
- Möjliggjort hemarbete eller arbete i annan lokal.
- Stöd till sjuka medarbetare med tät kontakt och erbjudande om provtagning för covid-19.
- Flera medarbetare arbetar på distans större delen av arbetstiden. Några medarbetare har arbetat på distans vid lätta symtom på övre luftvägsinfektion som inte föranleder sjukskrivning.

Övriga åtgärder

Flera åtgärder pågår för att förbättra den fysiska arbetsmiljön tillsammans med fastighetsförvaltare och fastighetsägare.

Planerad kompetensutveckling som förskjutits p.g.a. pandemin planeras att återupptas så fort det är möjligt.

Kompetensutveckling för ökad kunskap om forskning, innovation och evidensbaserade arbetsmetoder påbörjas i november.

Samlad bedömning

Med hög säkerhetsmedvetenhet har chefer och medarbetare på ett flexibelt sätt upprätthållit en god arbetsmiljö. Ett stort antal åtgärder har vidtagits för att förhindra smittspridning.

Smittskydd, brandsäkerhet och riskmedvetenhet har förbättrats.

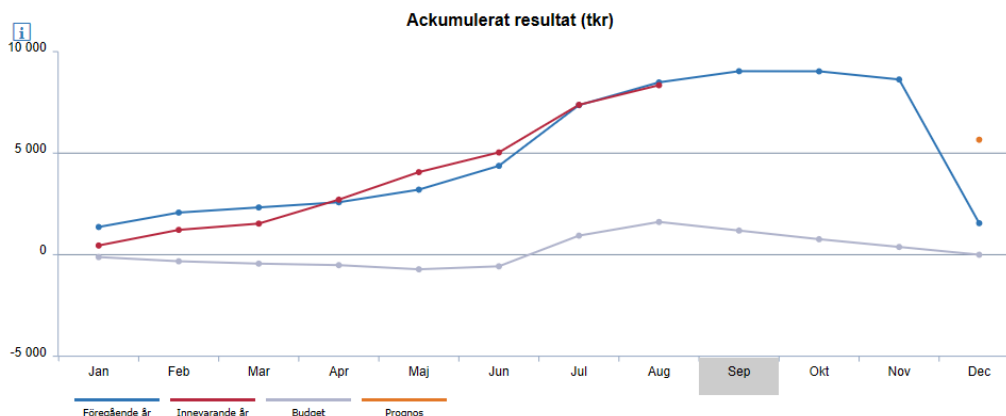
Delårsrapport 2 2020

EKONOMIPERSPEKTIV

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av genomförda aktiviteter

Periodens resultat och helårsprognos – översikt

Verksamhetens ackumulerade ekonomiska resultat till och med augusti månad är 8 347 tkr. Helårsresultatet prognostiseras till 5 663 tkr (före återbetalning av ev. överskott till kunder).

	Bokslut 2019 tkr	Budget 2020 tkr	Prognos tkr
INTÄKTER			
Hyra	114 402	113 608	115 302
Återbetalning av resultat	-6 215	0	0
Försäljning	18 279	16 855	17 708
Egenavgifter	341	340	340
Tekniska tjänster inkl. serviceavtal	2 592	2 710	1 926
Inkontinenssamordning	1 018	1 048	1 048
Övriga verksamhetsintäkter	1 953	1 893	2 011
SUMMA INTÄKTER	132 370	136 454	138 335
KOSTNADER			
Personalkostnader	42 121	45 348	44 179
Tekniska hjälpmedel	34 007	34 325	31 425
Övriga material, varor	181	191	241
Lokaler	6 573	6 540	6 540
Frakt och transport	1 309	1 575	2 185
Avskrivningar hjälpmedel	31 376	30 145	31 015
Avskrivningar övrigt	717	674	1 292
IT-kostnader	3 661	4 019	4 142
Övriga kostnader	9 062	12 100	10 115
Finansiella kostnader	1 809	1 537	1 538
SUMMA KOSTNADER	130 816	136 454	132 672
RESULTAT	1 554	0	5 663

Delårsrapport 2 2020

Analys av intäkts- och bruttokostnadsutveckling

Intäkter

- Total intäktsökning jämfört med delår 2 2019 är 868 tkr, en ökning med 1,0 %.
- De totala intäkterna är 1 171 tkr högre än budgeterat.
- Avvikelsen på 1 171 tkr beror framför allt på följande händelser:
 - Övervägande delen av en sängorder från Sala från 2019 blev förskjuten till 2020. Den har slutlevererats vilket medför högre försäljningsintäkter.
 - Hyresintäkterna överstiger budget vilket dels är en följd av att kunder som aviserade lägre hjälpmedelsbehov i budgetarbetet ännu inte har uppnått målet, dels av ökad uthyrning av sängar p.g.a. pandemin.
 - Tjänsteintäkterna för teknisk service har påverkats negativt av pandemin då det inte varit möjligt för tekniker att komma in på boenden för att utföra reparationer och underhåll. Kunder anmäler behov av service i mindre utsträckning nu jämfört med före pandemin.
 - Beviljade TLO-medel rekvireras i efterskott när utbildningarna är genomförda. Några utbildningar har genomförts, men under pandemin har flertalet utbildningar ställts in.

Kostnader

- Total bruttokostnadsökning jämfört med delår 2 2019 är 1 008 tkr, en ökning med 1,2 %.
- De totala kostnaderna är 5 562 lägre än budgeterat.
- Avvikelsen på 5 562 tkr beror framför allt på följande händelser:
 - Lägre personalkostnader till följd av sjukfrånvaro, utlåning av personal till covid-IVA, föräldraledigheter och vakanta tjänster delar av året samt inställd intern utbildningsdag för hela verksamheten.
 - Övervägande delen av en sängorder från Sala kommun från 2019 blev förskjuten till 2020. Den har slutlevererats vilket medför högre inköpskostnader.
 - Dämpad beställningstakt från kunder, ökad returtakt från kunder samt högre andel rekonditionerade hjälpmedel medför lägre inköp av hjälpmedel och tillbehör.
 - Ökade kostnader för värdeminskning av inventarier främst p.g.a. av tidigarelagda inköp orsakade av pandemin.
 - Lägre kostnader för utrangering av inventarier.

Analys av helårsprognosens avvikelse mot helårsbudget – händelseöversikt

Prognosen baseras på följande förutsättningar:

- De flesta vakanta tjänster har tillsatts efter sommaren. Fortsatt osäkerhet avseende omfattning av uttag av föräldraledighet.
- Osäkerhet avseende omfattning av IT-kostnader. Arbetet med att förbättra processerna med stöd av digital teknik pågår. Det finns en osäkerhet om när vi kan få resurser från Förvaltningen för digitalisering för att kunna genomföra beslutade förbättringar.
- Habiliteringscentrum arbetar aktivt med hjälpmedelsuppföljningar vilket medför att hjälpmedel som inte används återlämnas och ökar returerna.
- Stor osäkerhet om hur pågående pandemi kommer att påverka helårsresultatet.

2020-09-25

Delårsrapport 2 2020

- Prognosen baseras på att en återgång mot normal drift inleds i september 2020.
- Covid-19 medförde ökade säkerhetslager, det gäller främst andningshjälpmedel och sängar p.g.a. ökat behov samt att flera leverantörer aviserade leveranssvårigheter. Det medförde ökade inköp men vi återgår till lägre nivåer på säkerhetslager och ser därmed en dämpad kostnadsutveckling.

Det prognostiserade över-/underskottet beror framförallt på följande händelser:

- Vakanta tjänster under del av året samt uttag av tillfällig föräldraledighet sänker personalkostnaderna.
- Övervägande delen av en sängorder från Sala kommun från 2019 blev förskjuten till 2020. Den har slutlevererats vilket medför högre försäljningsintäkter och ökade inköpskostnader.
- Arboga kommun och Kungsörs kommun har valt att köpa sängar vilket medför högre försäljningsintäkter, minskade hyresintäkter samt ökade inköpskostnader.
- Pandemin påverkar möjligheterna att utföra avhjälpande och förebyggande underhåll hos kunder vilket påverkar tjänsteintäkterna negativt.
- 10 % ökade försäljningsintäkter för MBH jämfört med budget baserat på försäljning hittills i år.
- Covid-19 har medfört att utbildningar ställts in. Det är osäkert hur många av årets budgeterade utbildningar vi kan genomföra under hösten, vilket medför att vi har sänkt kostnaderna för kursavgifter och resekostnader i prognosen.
- I samband med översyn av brandsäkerhet har skyltar och brandutrustning köpts in. Av arbetsmiljösäl behövs ny dörr till svetsrummet. I prognosen finnas 250 tkr avsatt för att åtgärda den stora grinden in till det inhägnade området. Det medför ökade kostnader.
- Något ökade kostnader för avskrivning (värdeminskning) av investeringar beror dels på en investering i tvättmaskiner och torktumlare för att personalen ska ha rena arbetskläder varje dag, dels att inköp av hjälpmedel har tidigare lagts p.g.a. covid-19. Ökade säkerhetslager under våren av främst MBH och sängar p.g.a. ökat behov både inom regionen och kommunerna samt att flera leverantörer aviserade leveranssvårigheter. Utöver det har vi en tung lastbil som vi avser att sälja under året. Den är ersatt av en ny tung lastbil.

En ekonomisk analys har genomförts för långtidshyra av standardsäng till verksamhet⁸ som visar att införande av långtidshyra medför merkostnader till följd av manuell process för hantering av avtal, registrering, uppföljning med mera. Analysen visar också att det är kostnadseffektivt att köpa säng från Hjälpmedelscentrum istället för att hyra standardsängar eller göra egna upphandlingar. Informationen om detta har medfört en förskjutning från hyra till att köpa standardsängar till särskilda boenden.

En intern genomgång av förekomst av tjänsteköp utan avtal har visat att följsamheten till regelverk är god. Vi ser inget behov av ytterligare upphandling av tjänster.

Arbetet för att förbättra processerna med stöd av digital teknik och effektiva arbetssätt fortsätter.

⁸ Ej personförskrivna hjälpmedel

Delårsrapport 2 2020

Genomförda och planerade åtgärder för en ekonomi i balans (EiB)

Av den totala planen på 3 700 tkr fram till år 2022 var utfallet 535 tkr år 2019 och 740 tkr år 2020 och den totala kostnadssänkningen hittills 1 275 tkr.

Kategori EiB	Plan ekonomisk effekt 2020	Plan ekonomisk effekt perioden	Utfall perioden ack 202008	Prognos helår 2020
Personal	24 tkr	16 tkr	0 tkr	0 tkr
Material och tjänster	750 tkr	500 tkr	705 tkr	1 148 tkr
Övriga verksamhetskostnader	0 tkr	0 tkr	35 tkr	70 tkr
Summa:	774 tkr	516 tkr	740 tkr	1 218 tkr

Personal

- Besparingen genomfördes i sin helhet 2019.

Material och tjänster

- Inväntar resurssättning från Förvaltningen för digitalisering för genomförandeprocess av förändrat arbetssätt med stöd av digital teknik för automatisk fakturakontroll i Sesam.
- Nytt regelverk från 2020 där vissa enklare hjälpmedel i hemmet har övergått till egenansvar. Uppnådd kostnadssänkning 248 tkr t o m augusti.
- En operativ lagergrupp har bildats som arbetar tillsammans med hjälpmedelsteamet för att optimera lagernivåer. Genomgång av lager i servicebilar och fasta inköpskvantiteter i Sesam, översyn av högfrekventa artikelgrupper, nivån på säkerhetslager och administrativa avgifter från leverantörer är exempel på aktiviteter. Hittills uppnådd besparing uppgår till 170 tkr.
- Flera områden har upphandlats. Hittills har kostnaderna sänkts med 287 tkr, vilket avser batterier, respiratorer, skyddshjälm och hälskydd. Flera upphandlingar pågår eller kommer att startas.
- En förstudie är gjord avseende att vissa försäljningshjälpmedel lämnas tillbaka till HMC, rekonditioneras och återanvänds. En pilot startar vecka 41 efter en viss förskjutning p.g.a. covid-19.

Övriga verksamhetskostnader

- Verksamhetsintern säkerhetssamordnare avslutad vilket medför en besparing på 35 tkr hittills i år.

2020-09-25

Delårsrapport 2 2020

Merkostnader covid-19

Kontogrupp	Ack utfall	Helårsprognos	Kommentarer
Personal	0 tkr	0 tkr	
Material och tjänster	146 tkr	181 tkr	Handskar, visir och munskydd 9 tkr. Tillbehör till MBH samt lyftselar 134 tkr (Sesam). Utökad städning ISS 3 tkr.
Övriga verksamhetskostnader	115 tkr	130 tkr	Främst arbetskläder för att personalen ska kunna byta till rena kläder dagligen. Informationsmaterial, hostskydd (plexiglas) m.m.
Summa:	261 tkr	311 tkr	

Till ovanstående externa merkostnader tillkommer regioninterna merkostnader inom IT för att möjliggöra distansarbete och digitala möten samt tidigare lagda investeringar i hjälpmedel enligt nedan.

Investeringsredovisning

Investeringar - bokslut 2020-01-01 – 2020-08-31, belopp i tkr

Tekniska hjälpmedel varav:	202001 – 202008 ack inköp under perioden	Bokslut 2019	Budget 2020	Helår Prognos inköp 2020 utifrån budget 2018/2019/2020
Förflyttning	6 555	14 266	16 292	9 900
Kommunikation/kognition	2 337	3 848	4 799	3 500
Behandling	6 075	8 680	10 346	8 654
Insulinpumpar	3 050	2 722	3 370	3 700
MBH	1 659	4 451	5 616	3 400
Övriga hjälpmedel	2 746	4 427	4 877	4 450
Övriga maskiner och inventarier	84	294	0	84
Bilar och transportmedel	0	959	0	950
Summa	22 506	39 647	45 300	34 638

2020-09-25

Delårsrapport 2 2020

Resultat, analys

Från 2019 års investeringsbudget har outnyttjad del på 2 247 tkr överförs till 2020 och den har nyttjats till inköp av hjälpmedel samt 3 tvättmaskiner och 2 torktumlare för att uppnå basala hygienrutiner.

Från 2018 års investeringsbudget har outnyttjad del på 950 tkr överförs till inköp av en tung lastbil. Upphandlingen påbörjades 2019 och avslutades i år. Leveransen av ny lastbil är beräknad till mitten av september.

Patienter som behöver CPAP har fått vänta under pandemins första månader. Vi prognosticerar med att verksamheten kommer igång under hösten. Vi ser även ett ökat behov av att byta äldre CPAP-apparater.

Inköp av vissa hjälpmedel har tidigare lagts p.g.a. covid-19. Vårens ökade säkerhetslager av främst MBH och sängar har nu återgått till normala nivåer. Returer av sängar ökar nu.

Även inköp av insulinpumpar motsvarande ca 1-2 månaders behov tidigare lades under våren då leverantören har aviserat leveranssvårigheter. Ett tidigare uppdämt behov p.g.a. produktutveckling tillgodosågs under våren. Vi prognosticerar en lägre ökningstakt under resten av året.

Av behandlingshjälpmedlen stod tyngdtäcken för en ökning på ca 600 tkr till följd av intensivt arbete på Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) under våren. Arbetssättet har ändrats från att förskrivarna själva kunde förskriva tyngdtäcken i webSesam till att hjälpmedelskonsulent alltid måste konsulteras. Vi ser nu att inköpsbehovet har dämpats. Dessutom har 2 bladderscan köpts in för uthyrning till särskilt boende och hemsjukvården i Västerås stad.

Pandemin har medfört färre förskrivningar av hjälpmedel. Därmed kan det finnas ett uppdämt behov av hjälpmedel, men det är oklart när behovet börjar tillgodoses och hur det slutligen påverkar årets investeringsbehov. Vi prognosticerar med en viss ökning under hösten.

Åtgärd

Det pågående arbetet med lageroptimering förväntas ge effekt på framtida investeringsbehov. Ett operativt lagerteam har bildats. Teamet arbetar initialt med att analysera parametrar i verksamhetssystemet Sesam som styr beställningspunkter och orderstorlek. Genomgång av lager i servicebilar, översyn av högfrekventa artikelgrupper och nivån på säkerhetslager är andra exempel på aktiviteter.

Inför budgetarbetet har kundernas bedömning om hjälpmedelsbehov två år framåt efterfrågats. Svaren bildar underlag till budget. Volymerna fluktuerar över månader och år vilket medför att Hjälpmedelscentrums kärnverksamhet är mycket svår att budgetera och prognosticera.

Ett omfattande arbete med prispressade upphandlingar, effektiv rekonditionering som leder till hög återanvändningsgrad och ett bra förskrivningsstöd ger förutsättningar till att hålla så låg prisnivå som möjligt. Arbetet att inkludera hälsoekonomiska analyser startar under hösten.

Delårsrapport 2 2020

INTERN KONTROLL

Sammanfattning av resultat och åtgärder på förvaltningsnivå.

Brandskydd

Hjälpmedelscentrum har under året fortsatt förbättringsarbetet avseende brandsäkerheten, och integrerat med ett kvalitativt systematiskt arbetsmiljöarbete har man målmedvetet och engagerat utvecklat brandsäkerheten. Ledningens engagemang, och vikten av ett systematiskt brandskyddsarbete är tydlig, vilket också ger engagerade medarbetare.

Utvecklingsarbetet påvisar tydlig effekt samt lagefterlevnad och med stöd av säkerhetssamordnare, fastighetsförvaltare och upphandlad aktör för brandskyddsutrustning har verksamheten utvecklat sin riskmedvetenhet. Vidare ses ett utvecklat och kvalitativt förebyggande och proaktivt arbete, och organisatoriska riskreducerande åtgärder har vidtagits. Brandskyddsteknisk utrustning har kompletterats och utrymningsstrategin utvecklats och övats i syfte att säkerställa förmågan gällande utrymning.

Bisyssla

Kontrollen är genomförd utan anmärkning, 2 godkända beslut om bisyssla.

Rehabilitering

Kontroll av registrering av rehabiliteringsärenden i maj visar fem pågående ärenden och två ej hanterade bevakningar.

Kontroll av löneutbetalningar

Kontrollen är genomförd utan anmärkning.

Jäv

Kontrollen är genomförd utan anmärkning.

Hjälpmedelshandbok

Undersökningen av användning av hjälpmedelshandboken har genomförts via enkät till förskrivare och chefer. Syftet var att undersöka kännedom om hjälpmedelshandbokens regelverk samt användarvänligheten. Resultatet visar att 58 % aldrig/nästan aldrig läser hjälpmedelshandboken vilket är på samma nivå som 2019. Svarsfrekvensen var högre i år med 141 svarande jämfört med 2019 då 85 svarade på enkäten. Användarvänligheten uppfattas lika som förra året med en värdering på 3,5 av 5.

INTERN REFERENS

Denna rapport behandlas av Hjälpmedelsnämnden 2020-09-25.

Diarienummer: RV

Bilagor

1. Verksamhetsrapport
2. Investeringsbilaga
3. Tabell för förvaltningsanpassad intäkts- och bruttokostnadsredovisning och avvikelse helårsprognos